

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
ไทยนิวส์	- 9 ต.ย. 2554	41	14860	3

โปก ชื่อกาบไม้ไผ่คนล้านนา พระยาการนำมาตากของเหนียว

คนโบราณล้านนาจนกระทั่งถึงผู้
คนปัจจุบัน ได้ใช้หญาปัญญานำกาบโปก
หรือกาบไม้ไผ่ขนาดใหญ่มาใช้ประโยชน์ในการ
รองรับหรือใส่ของเหลว หรือของเหนียวเพื่อ
นำไปตากให้แห้ง และบางครั้งนำมาสอด
ใส่แผงสานไม้ไผ่เรียกกันว่าแผ่น
ถิม ก็ล้วนแล้วแต่มาจากกาบ
โปกทั้งสิ้น

วันนี้ได้มีโอกาสไป
เที่ยวตามสวนของชาวบ้านที่
ปลูกไม้ไผ่ขนาดใหญ่ไม่ว่าไม้ไผ่
บง ไม้ไผ่ขาง ไม้ไผ่หก ซึ่งไม้ไผ่
เหล่านี้เมื่อครั้งยังเป็นไม้ลำหนุ่ม
ย่อมมีกาบไม้หุ้มห่อตามลำข้อ
เพื่อป้องกันตาที่จะแตกเป็นหน่อ
หรือกิ่งไม้ไผ่เล็กๆออกมาเป็นใบ
เมื่อลำไม้ไผ่โตขึ้นเริ่ม

แก่จัด กาบโปกหรือกาบข้อตาจะหลุดออกหล่น
ตามกอไม้ ผู้คนจะเลือกเก็บมาเช็ด ด้านในที่
เรียบมันแห้งขึ้น และนำสิ่งของหรืออาจเป็น
อาหารที่เหลวราดลงไปในร่องกาบโปก เช่น
มะม่วงแผ่น ถั่วเหลืองละเอียด เป็นต้น

เมื่อราดอาหารหรือสิ่งของต่างๆแล้ว
จะนำไปตากแดด หรือตากในร่มหึ่งสายลมให้
แห้ง จะได้อาหารเป็นแผ่น เป็นก้อนตามที่เรา
ราดเทลงไปในกาบโปก

ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
ไทยนิวส์	- 9 ต.ธ. 2554	41	14860	3

หลายคนที่ชอบนำกาบไปกมทำฝาลิม คำว่าฝาลิมคือการสานแผ่นไม้สองแผ่นเพื่อกันอากาศข้างด้านละสองวา ยางด้านละสามวา แล้วนำแผ่นกาบไปสอดลงในแผ่นไม้สานนั้น เมื่อสอดกาบไปกลลงในแผ่นสานจนทึบดีแล้วจะผูกมัดให้แผ่นสานติดกันประกบแผ่นกาบไปกเหล่านั้นไว้ ก็จะได้แผงฝาลิมทึบไปกั้นฝาดูบ กันกระแสดมได้ดีนัก

บางครั้ง ผู้คนที่นิยมใช้ยางปะป็นหรือยางมะตูม จะตัดผลมะตูมที่หัวให้เป็นแผลเปิดให้น้ำยางไหล แล้วนำไปวางบนกาบไปกด้านในที่ผิวเรียบ วางเอนเอียงลงไว้บนปากหม้อหรือกระบอกลายยางปะป็น น้ำยางปะป็นหรือมะตูมจะรินไหลผ่านกาบไปกจนหมด เราก็เอาน้ำยางไปใช้ได้สบาย

ภาพ กาบไปกในแหล่งเรียนรู้พระธาตุล้านนา สวนชาปึงหินไฟบ้าน ป่ารวก ม.6 ต.ดอนแก้ว อ.แม่ริม จ.เชียงใหม่.

...นิคม พรหมมาเทพย์...